

UIT DE COCHRANE BIBLIOTHEEK

DEEL 3

H. Hofland*

De Cochrane Collaboration is een internationale non-profit organisatie die als belangrijkste doel heeft het maken, verspreiden en onderhouden van systemische reviews over interventies in de gezondheidszorg. Zij maken literatuuroverzichten en zetten alle onderzoeken die over een bepaald onderwerp zijn gedaan op een rijtje zodat de behandelaar snel inzicht heeft in welke interventie nu werkt en evidence based is en welke niet. Deze overzichten worden ieder kwartaal gepubliceerd in de *Cochrane Library* die via het internet (www.thecochranelibrary.com) en op cd-rom beschikbaar is. Op dit moment bezit de Cochrane collectie meer dan 2000 reviews op allerlei gebieden en deze reviews worden regelmatig geactualiseerd. Veel Cochrane reviews bevatten belangrijke conclusies, hoewel dit voor sommige onderzoekers en beroepsopvoeren wellicht teleurstellend kan zijn. Soms kan blijken dat interventies zinloos zijn of zelfs schadelijke neveneffecten hebben. Soms kan de *Cochrane Library* alleen melden dat het onderzoek niet optimaal uitgevoerd is of dat er te weinig onderzoek is gedaan om conclusies daaraan te verbinden. Er worden dan zelfs aanbevelingen gedaan welk onderzoek nog noodzakelijk is. In de *Cochrane Library* zijn ongeveer 80 reviews beschreven die iets te maken hebben met wondbehandeling. Een aantal van deze reviews worden samengevat weergegeven in het WCS Nieuws.

TOPICAL NEGATIVE PRESSURE (TNP) FOR PARTIAL THICKNESS BURNS

J Wasiak, H Cleveland

In: Cochrane Database of Systematic reviews 2007, Issue 3. Art.no: CD006215

Inleiding

De behandeling van brandwonden is zeer complex met zowel lokale als systemische gevolgen. De behandeling behelst vooral verbinden met diverse topicale middelen en bij diepe verbrandingen operatie en huidtransplantaties. Steeds weer worden er nieuwe behandelingsmethoden bedacht en gebruikt. Zo ook de Topical Negative Pressure therapy (TNP), in Nederland wellicht beter bekend als Vacuüm Assisted Closure (VAC). Het is mogelijk dat de VAC het wondgenezingsproces bevordert door de toename van bloedstroom waardoor meer zuurstof en voeding naar de wonden gaat, hetgeen snellere wondgenezing zou kunnen betekenen, maar ook kan door het wegzuigen van overtollig vocht infectie worden voorkomen. Reden genoeg om te zien of er bewijs bestaat dat (VAC) een goede behandeling kan zijn voor patiënten met tweedegraads brandwonden.

Methode

Zoekstrategie: Er werd gezocht naar relevante trials in de Cochrane Central Register of Controlled Trials (CENTRAL), in Medline, Cinahl, Embase en het speciale wondenregister van Cochrane.

Selectiecriteria: Alle onderzoeken die van belang waren werden geïncludeerd in deze review.

Gerandomiseerde gecontroleerde studies naar het effect van VAC, maar ook gecontroleerde klinische trials werden geselecteerd.

Gegevensverzameling: De twee auteurs hadden formulieren ontwikkeld waarin werd genoteerd welke aspecten van belang waren, zoals goede methodologie, gerandomiseerd onderzoek enz., om in deze review te komen. Onafhankelijk van elkaar werden deze formulieren ingevuld. Communicatie volgde als er gebreken waren in de onderzoeken en de vraag of deze artikelen dan nog wel konden worden toegelaten.

Belangrijkste resultaten

Er werd slechts één gerandomiseerde gecontroleerde trial gevonden die in aanmerking kwam voor de review. Helaas was de gebruikte methode van dit onderzoek matig. Op basis

van één artikel kan er moeilijk een review worden samengesteld.

Conclusie en aanbeveling

De auteurs gaven aan dat op basis van één artikel niet kan worden gezegd of de VAC wel werkzaam is en effect heeft bij de behandeling van tweedegraads brandwonden in vergelijking met conservatieve behandeling met topicale middelen. Met andere woorden: er moet snel onderzoek gedaan worden op een juiste methodologische manier zodat er over een tijd wel iets gezegd kan worden over de behandeling van brandwonden met de VAC.

TISSUE ADHESIVES FOR TRAUMATIC LACERATIONS IN CHILDREN AND ADULTS

K Farion, MH Osmond, L Harding, K Russell, T Klasen, E Crumbley, N Wiebe

In: Cochrane Database of Systematic Reviews 2001, Issue 4. Art. No.: CD003326

Inleiding

Er worden veel snijwonden gezien bij de huisartsen en op de EHBO en meestal moet er gehecht worden. Al lang is het gebruik van lijm bij deze wonden gestandaardiseerd. Het heeft voordelen: makkelijk in het gebruik, het vermindert pijn en is snel te

gebruiken en de patiënt hoeft niet terug te komen om hechtingen te laten verwijderen.

Hoewel er veel onderzoek is gedaan naar het gebruik van wondlijm en de conventionele manier van hechten of het gebruik van staples, zwaluwstaartjes of andere pleisters, is er nog geen review verschenen waarin antwoorden werden gegeven over het effect van de lijm ten aanzien van cosmetisch resultaat bij volwassenen en kinderen.

Methode

Zoekstrategie: Er werd gezocht in de Cochrane Central Register of Controlled trials (Issue 2, 2003) en de Cochrane Wounds Group Specialised register (juni 2003). Maar ook werd er in de Medline, Cinahl, Embase artikelen gevonden. Verder werd er contact gezocht met de industrie en onderzoekers op dit gebied of zij nog van het bestaan van trials op de hoogte waren.

Selectiecriteria: gerandomiseerde gecontroleerde trials waarin de wondlijm werd vergeleken met de traditionele wondbehandeling of een andere lijm bij het gebruik bij lineaire of acute wonden met weinig trekkracht op een eerste hulp setting of bij een huisarts werden geïncludeerd.

Dataverzameling: Dataonderzoek en verwerking werden door twee auteurs onafhankelijk verricht en later vergeleken. Er werden speciale onderzoekersauteurs benaderd voor meer informatie. Uiteindelijk werd gekeken naar twee onderzoeklijnen: lijn 1 bekeek het cosmetische resultaat met als subgroep leeftijd, plaats van de wond, noodzakelijk zijn van diepe hechtingen, pijn, procedurele tijd en gemak in gebruik en lijn 2 keek naar eventuele complicaties met lijm ten opzichte van conventionele behandeling. Er werden twee soorten wondlijm vergeleken.

Belangrijkste resultaten

Door de zoekstrategie werden meer dan 800 artikelen gevonden. Van deze werden 39 als potentieel relevant geacht voor het overzichtsarti-

kel. Uiteindelijk werden 13 onderzoeken geselecteerd waarover in totaal 21 artikelen waren verschenen. Bij 6 artikelen werd alleen naar de pediatrie patiënten gekeken. Bij 10 studies werd wondlijm vergeleken met de normale behandeling. Er werd gebruikt gemaakt in al deze artikelen van de Cosmic Visual Analogue Scale (CVAS) Deze schaal is ontwikkeld om de genezing van snijwonden te beoordelen. De CVAS is een betrouwbare schaal die in veel onderzoeken is gebruikt. Er werden geen grote verschillen ten aanzien van cosmetisch resultaat gevonden. Wat wel een groot verschil maakte was de pijnbeleving van de patiënt, die duidelijk minder was met wondlijm.

In slechts één onderzoek werd het gebruikersgemak voor de wondlijm weergegeven.

Conclusie

Wondlijm is een zeer acceptabel alternatief voor de standaard behandeling van simpele snijwonden. Het heeft als voordeel dat er minder tijd nodig is en de patiënt ervaart minder pijn in vergelijking met de conventionele behandeling.

Hoewel er diverse soorten wondlijm in omloop zijn is er tussen de soorten wondlijm geen verschil aangetoond ten aanzien van gebruik, mindere werking etc. Ze zijn dus even goed.

Ook is het cosmetisch resultaat zowel bij kinderen als volwassen goed.

Maar er werd een klein maar toch statistisch significant verschil gevonden in de mate van loslaten (dehiscentie) van de wond bij het gebruik van wondlijm.

Aanbevelingen

Er is onderzoek nodig om de karakteristieken (patiënt, soort wond, produkt, arts) in kaart te brengen ten aanzien van opengaan van de wond, hoewel de auteurs zich realiseren dat dit een zeer groot onderzoek zou worden. Tot die tijd achten de onderzoekers het wenselijk dat ouders of patiënten worden ingelicht over de mogelijkheid dat de wond kan opengaan, wat echter heel weinig voorkomt.

Verder onderzoek is noodzakelijk om te bekijken of de wondlijm ook geschikt is bij complexe wonden en of de wondlijm te gebruiken is op plaatsen die in al deze studies niet werden onderzocht, namelijk bij gewrichten en de schedel.

Als laatste zou onderzoek naar de nieuwere lijmproducten wenselijk zijn en dan zal ook de kostenfactor geïncludeerd dienen te worden.

* **Helma Hofland,**
Brandwondencommissie